

KVINNORS OCH MÄNS LIV I SKÅNE

*Ett fördjupat jämställdhetsperspektiv
på den regionala utvecklingsstrategin för Skåne*

WINNET
SKÅNE

*Winnet Skåne är en resurscentraverksamhet på regional nivå,
som fungerar som Regionalt ResursCentrum för kvinnor i Skåne.*

*Vår vision är ett jämställt Skåne, och grundvärderingarna ligger
i jämställdhet, lika värde och delaktighet. Winnet Skåne strävar
efter ett jämställt samhälle och vårt arbete kretsar kring påverkan
och förändring av attityd, kunskap och strukturer.*

*Winnet Skåne är även en medlemsorganisation för lokala
resurscentra för kvinnor och nätverk i Skåne.*

Kvinnors och mäns liv i Skåne – Ett fördjupat jämställdhetsperspektiv
på den regionala utvecklingsstrategin för Skåne

ISBN 978-91-980399-9-3

Illustration framsida: Marie Herzog, www.marieherzog.com

Grafisk form: Eva Edenby

Tryck: GL-Tryck, Kristianstad, september 2015

FÖRORD

Winnet Skåne arbetar för en jämställd regional utveckling och tillväxt i Skåne. Det gör vi på olika sätt, bland annat genom att bidra med fakta och kunskap om kvinnors och mäns liv i Skåne och hur jämställdheten utvecklas i länet.

Den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*, tillsammans med flera andra strategier, anger riktningen för länet och är därför betydelsefull för Winnet Skånes verksamhet. Utvecklingsstrategin antogs 2014. Vi vill bidra till det fortsatta arbetet med strategin genom att ytterligare synliggöra villkoren för kvinnors och mäns liv i Skåne. Vårt arbete ska leda till förbättrade förutsättningar att leva och

bo i Skåne. Vi vill också bidra till ökat inflytande och delaktighet för en god regional utveckling.

Rapporten *Kvinnors och mäns liv i Skåne* ska leda till ökade kunskaper om kvinnors och mäns villkor i olika delar av Skåne samt bidra till arbetet för en jämställd regional tillväxt. Winnet vill att Skåne ska fatta jämställdhet, med det menar vi både fatta som i förstå och inse, men även fatta som i ta tag i. Vi hoppas att detta kunskapsunderlag ska leda fram till båda delarna.

Lund september 2015

Bodil Nilsson

Verksamhetsledare

Sofie Karlberg

Projektledare

INNEHÅLL

KVINNORS OCH MÄNS LIV I SKÅNE.....	2	ALLTFÖR FÅ HAR ETT ARBETE, ÄVEN OM EFTERFRÅGAN PÅ ARBETSKRAFT ÄR STOR.....	12
SKÅNE HAR EN UNG OCH VARIERAD BEFOLKNING SOM VÄXER.....	4	SKÅNE HAR EN TUDELAD ARBETSMARKNAD.....	15
MÅNGA I BEFOLKNINGEN LEVER LÄNGRE	5	SKÅNE HAR EN STARK INNOVATIONSKRAFT MEN BEHÖVER FLER LIVSKRAFTIGA OCH VÄXANDE FÖRETAG.....	17
SKÅNINGARNA BLIR FRISKARE MEN MÅNGA MÅR SÄMRE.....	6	SAMMANFATTNING.....	23
UTBILDNINGSNIVÅN I SKÅNE ÄR HÖG, SAMTIDIGT SOM ALLTFÖR FÅ KOMMER IN PÅ GYMNASIET.....	7	REFERENSER	24

KVINNORS OCH MÄNS LIV I SKÅNE

I Skåne bor det drygt 1,2 miljoner människor, av dessa är cirka 637 000 kvinnor och 626 000 män. Skåne är attraktivt, befolkningen stiger i nästan alla kommuner och det finns en uppfattning om Skåne som en blommande region på frammarsch. Men det är en region med motsägelser, sysselsättningsstillväxten ökar samtidigt som många människor står utanför arbetsmarknaden – Skåne har lägst sysselsättningsgrad i landet. Skåningarna är högutbildade, samtidigt ökar andelen ungdomar som går ut grundskolan utan godkända betyg.

Hur ser utmaningarna och möjligheterna ut för Skåne ur ett könsperspektiv? Vilka skillnader och likheter finns mellan skånska kvinnor och män? Och hur skiljer det sig mellan kommunerna?

Bakgrund

Under 2012–2014 genomförde Winnet Skåne en serie regionala konferenser med fokus på jämställd regional utveckling. På konferenserna presenterades statistik som på olika sätt lyfte fram ett jämställdhetsperspektiv på regional utveckling. Denna rapport tar avstamp i statistiken och ambitionen är att bidra med ett fördjupat jämställdhetsperspektiv på Skånes regionala utvecklingsstrategi *Det öppna Skåne 2030*.

Statistiken beskriver olika aspekter av kvinnors och mäns liv i Skåne, skillnader mellan kommuner, samt analyserar och problematiserar resultatet utifrån Winnet Skånes perspektiv. Hur varierar barns möjligheter till utbildning mellan kommunerna? Hur gamla blir vi och hur mår vi? Hur ser möjligheterna ut för män och kvinnor att starta företag? Hur påverkar vårt födelseland våra möjligheter på arbetsmarknaden?

Kvinnors och mäns liv i Skåne är ytterligare ett steg framåt i arbetet för en jämställd regional utveckling.

Jämställdhetskartan

Winnet Skåne arbetar med statistik på fler sätt, som med *Jämställdhetskartan*, ett arbete som bygger på en metod utvecklad av Winnet Västra Götaland. Konsekvenserna av att det är ojämnt, eller jämnt, kan vi se med hjälp av kartan. Kartan illustrerar och beskriver jämställdhetsläget ingående för sju skånska kommuner ur ett offentligt, privat och ideellt perspektiv. Tanken är att synliggöra och sprida kunskap om hur jämställdheten i Skåne ser ut och bidra till en förändring där jämställdheten brister. Kartorna har tagits fram i samverkan med respektive kommun och utgår från de fyra jämställdhetspolitiska målen.

Jämställdhetskartan kopplar an till Winnet Skånes uppdrag att kritiskt granska och synliggöra de befintliga strukturer som begränsar kvinnors inflytande och delaktighet och som försämrar kvinnors förutsättningar att leva och verka på samma villkor som män. Kommunerna i den skånska Jämställdhetskartan är hittills Vellinge, Landskrona, Kristianstad, Örkel-ljunga, Tomelilla, Trelleborg och Båstad. Läs mer i publikationen *Kan vi leva och verka på lika villkor? Jämställdheten i fem kommuner* (2015)¹ eller besök www.jamstalldhetskartan.se.

Att välja jämställdhet

I rapporten *Att välja jämställdhet* (2011) utreder och beskriver Tillväxtverket förekomsten av ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet runt om i Sverige. Rapportförfattarna konstaterar att jämställdhet rent formellt finns med som perspektiv i styr- och policydokument och i riktade insatser och projekt, men arbetet med jämställdhetsintegrering på den regionala nivån i Sverige har tappat fart.

Rapporten beskriver även vikten av att bredda synen och göra andra val. I visionen om en hållbar tillväxt med bas i ekonomi, miljö och sociala värden ställs frågan om jämställdhetsintegrering i ett nytt ljus.

Frågan är inte längre om jämställdhet leder till ökad tillväxt och regional konkurrenskraft, utan hur den gör det. Att välja bort jämställdhet är att välja bort kvalitet i arbetet, men det kan även innebära att välja bort förnyelse, attraktionskraft och lönsamhet. I rapporten lyfter Tillväxtverket fram fyra huvudsakliga skäl till varför tillväxten kan antas öka om jämställdheten förbättras:

- Jämställdhet gör att humankapitalet används effektivare
- Jämställdhet fördjupar demokratin och ökar det sociala kapitalet
- Jämställdhet ökar den regionala attraktiviteten
- Jämställdhet ökar den regionala innovationsförmågan

Med utgångspunkt i rapportens resultat fick regionalt tillväxtansvariga aktörer runt om i landet i uppdrag av regeringen att ta fram handlingsplaner för jämställd regional tillväxt för perioden 2012-2014. Tillväxtverket fick i sin tur uppdraget att stödja arbetet ute i regionerna, genom bland annat utbildning, kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Region Skånes arbete med jämställd regional tillväxt

I Skåne är det Region Skåne som har det regionala tillväxtansvaret och som således är den aktör som ansvarat för att ta fram en handlingsplan för jämställd regional tillväxt 2012–2014. Inom ramen för arbetet med handlingsplanen har sju utmaningar identifierats:

- Skåne har en könssegregerad arbetsmarknad
- Könstereotyper präglar ungas utbildningsval
- Att skapa långsiktighet kring jämställdhet är en viktig utvecklingsfråga
- Det finns för lite kunskap kring kopplingarna mellan jämställdhet och tillväxt
- Kunskapen i vad jämställdhetsintegrering innebär är bristfällig
- Jämställdhetsperspektivet tenderar att bli ett separat spår

- Arbetslösheten bland invandrarkvinnor är betydligt högre än den bland såväl utrikes födda män som bland infödda svenska män och kvinnor

Ur handlingsplanen har flera insatser gjorts, både internt och externt. Bland annat har en satsning på jämställdhetsintegrering av det företagsfrämjande systemet genomförts, samt en återrapporteringsmodell som ställer vissa krav på dem som får finansiering av Region Skåne. Modellen implementeras under 2015. I återrapporteringsmodellen ingår jämställda styrelser, jämställda branscher och målgrupper, könsuppdelade redovisningar av aktiviteter och jämställd kommunikation. Region Skåne erbjuder konsult- och processöd till aktörer som får finansiering i samband med att återrapporteringskraven införs.

Med utgångspunkt i regionala utvecklingsstrategin för Skåne

I den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* beskrivs i avsnittet Skåne här och nu fakta om regionens styrkor och utmaningar. Vi har valt att titta närmre och anlägga ett fördjupat jämställdhetsperspektiv på sju faktaområden. Dessa sju har en tydlig koppling till Winnet Skånes verksamhetsområde och mål: ökat intresse och engagemang för jämställdhet hos resurscentra² och regionala och lokala utvecklingsaktörer, ökad kunskap om jämställdhet hos resurscentra och hos regionala och lokala utvecklingsaktörer samt ökad jämställdhet i lokal och regional utveckling. Dessa faktaområden är:

1. Skåne har en ung och varierad befolkning som växer
2. Många i befolkningen lever längre
3. Skåningarna blir friskare men många mår sämre
4. Utbildningsnivån i Skåne är hög, samtidigt som alltför få kommer in på gymnasiet
5. Alltför få har ett arbete, även om efterfrågan på arbetskraft är stor
6. Skåne har en tudelad arbetsmarknad
7. Skåne har en stark innovationskraft men behöver fler livskraftiga och växande företag

De faktaområden som handlar om till exempel miljö eller infrastruktursatsningar tillhör inte Winnet Skånes verksamhetsområden och därför har de valts bort i denna rapport. Vi vill dock poängtera att vi välkomnar en fördjupad jämställdhetsanalys även på dessa områden.

I utvecklingsstrategin för Skåne anges fem prioriterade ställningstaganden som ska förverkliga målbilden om det öppna Skåne 2030. Dessa fem ställningstaganden är:

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet
- Skåne ska bli en stark hållbar tillväxtmotor
- Skåne ska dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur
- Skåne ska utveckla morgondagens välfärdstjänster
- Skåne ska vara globalt attraktivt

För att uppfylla målbilden om ett öppet Skåne, om framtidstro, livskvalitet, tillväxt och attraktivitet, menar vi att jämställdhetsarbetet är en av nycklarna.

SKÅNE HAR EN UNG OCH VARIERAD BEFOLKNING SOM VÄXER

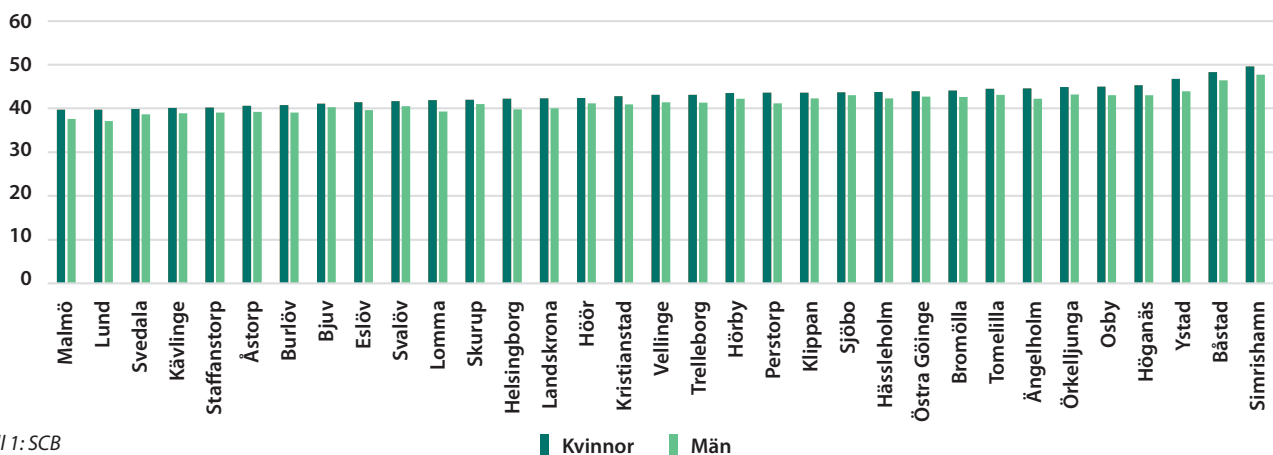
Av Skånes drygt 1,2 miljoner invånare är andelen kvinnor något större än andelen män. Av befolkning är 18 % utrikes födda, att jämföra med riksgenomsnittet som är 15,9 %. Gruppen utrikesfödda består av ungefär lika många män som kvinnor. Utrikesfödda skåningar bor främst i och omkring städerna. I Malmö är 31 % av invånarna utrikes födda, i Burlöv 28 %,

Det finns ungefär lika många utrikesfödda skånska män som kvinnor

Landskrona 25 % och Helsingborg 21 %³.

Medelåldern i riket är 41,2 år och i Skåne 40,9 år⁴. I alla skånska kommuner är kvinnors medelålder högre än mäns. Nästan alla kommuner har positiv inflyttning, men den höga medelåldern i framförallt kommunerna i östra Skåne innebär att det föds få barn.

Befolkningens medelålder efter kön och kommun 2013

Tabell 1: SCB

Vi kan se regionala mönster för medelålder i kommunerna. Bland de med lägst medelålder hittar vi uteslutande kommuner i västra Skåne, och framförallt de

sydvästra delarna. Bland de kommunerna med högst medelålder hittar vi kommuner från både västra och östra Skåne.

Utmaningar och möjligheter

En relativt stor del av Skånes invånare har utomnordisk bakgrund, de flesta bor i de större städerna. Vi tror att det finns en kapacitet i befolkningen och regionen som inte nyttjas fullt ut. För att hela Skåne ska leva finns det till exempel potential i integrationen mellan utrikesfödda skåningar och landsbygdskommuner. Det kan till exempel handla om att utveckla befintliga företag, skapa nya

affärsidéer, att utveckla kulturlivet och tillvarata ett brett arbetskraftsutbud med olika typer av kompetenser.

- Vilka fler möjligheter skulle vi kunna se i integrationen mellan stad och landsbygd?
- Hur skulle vi bättre kunna tillvarata alla erfarenheter, kunskaper och färdigheter som finns bland skåningarna?

MÅNGA I BEFOLKNINGEN LEVER LÄNGRE

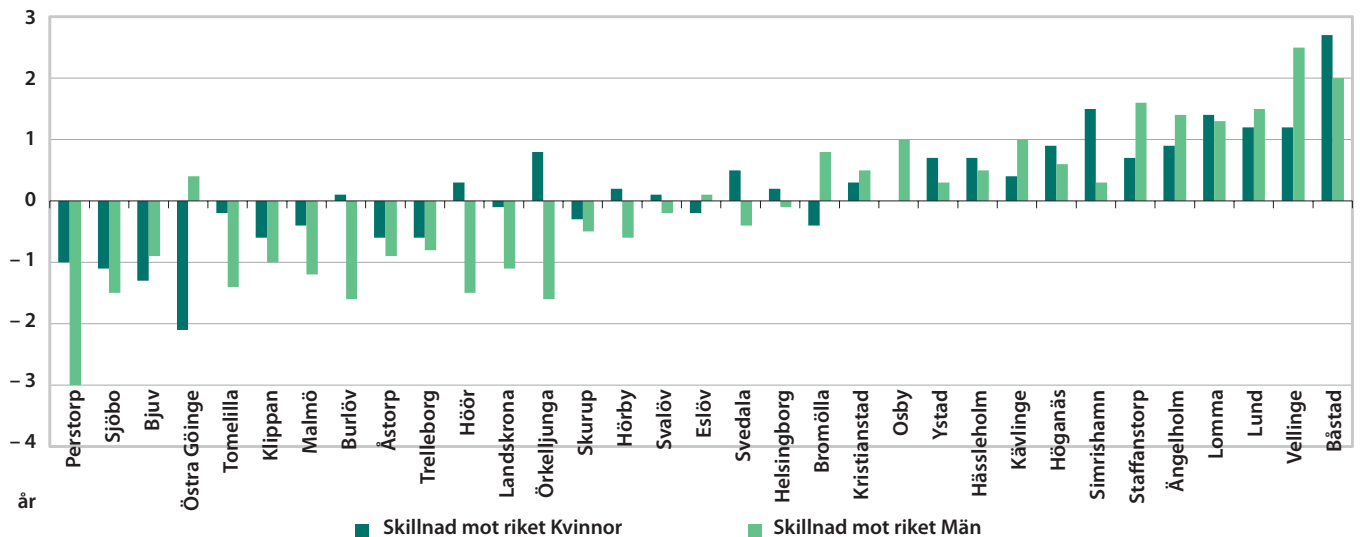
Det finns skillnader i medellivslängd mellan kvinnor och män i Skåne, kvinnor lever ungefär 4 år längre än män. Genomsnittlig livslängd för kvinnor respektive män i Skåne är 83,8 år och 79,8 år. Motsvarande siffror för hela landet är 83,7 år och 79,9 år⁵.

Det är inte bara kön som spelar roll för medellivslängden, utan även var kvinnor och män bor. I Skåne är medellivslängden i Båstad i topp och Perstorp i botten. I Båstad lever kvinnor och män mer än 2 år längre än medellivslängden för riket. I Perstorp däremot lever kvinnor 1 år och män 3 år kortare än övriga riket.

Kvinnor och män i Båstad lever 2–3 år längre än medellivslängden för riket

Östra Göinge och Örskelljunga är exempel på två kommuner där skillnaderna mellan män och kvinnor sticker ut i statistiken, staplarna går åt olika håll och skillnaderna är relativt stora. Å ena sidan Östra Göinge där kvinnors medellivslängd är två år kortare och mäns ett halvt år längre än riksgenomsnittet. Å andra sidan Örskelljunga där kvinnors medellivslängd är nästan ett år längre och mäns 1,5 år kortare än riket. Medellivslängden speglar sociala strukturer, som påverkar till exempel ohälsa, och även inkomstnivåer (se tabell 14). Kommunerna med hög medellivslängd hittar vi även bland kommunerna med höga inkomstnivåer.

Skillnad i medellivslängd jämfört med riket (2006–2011) per kön och kommun

Tabell 2: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Utmaningar och möjligheter

Att medellivslängden skiljer sig åt mellan kvinnor och män, och mellan kommunerna, är en konsekvens av olika levnadsvillkor. Det speglar så väl skillnader i levnadsvanor som ekonomiska förutsättningar.

- Vilka andra levnadsvillkor påverkar skillnader i medellivslängd, både mellan olika kommuner och mellan kvinnor och män?
- Hur kan vi påverka dessa levnadsvillkor till det bättre?

SKÅNINGARNA BLIR FRISKARE MEN MÅNGA MÅR SÄMRE

I Skåne finns stora skillnader i hälsa, som är kopplade till utbildningsnivå, sysselsättning, boendemiljö, kön, etnicitet, levnadsvillkor och levnadsvanor⁶. Ohälsotalet är ett sätt att mäta hur människor mår och det anger antalet utbetalade ersättningsdagar från Försäkringskassan per person och år, för personer mellan 16 och 64 år. 2014 var ohälsotalet för skåningar 32 för kvinnor och 22 för män.

I Skåne var ohälsotalet 32 dagar för kvinnor och 22 dagar för män 2014.

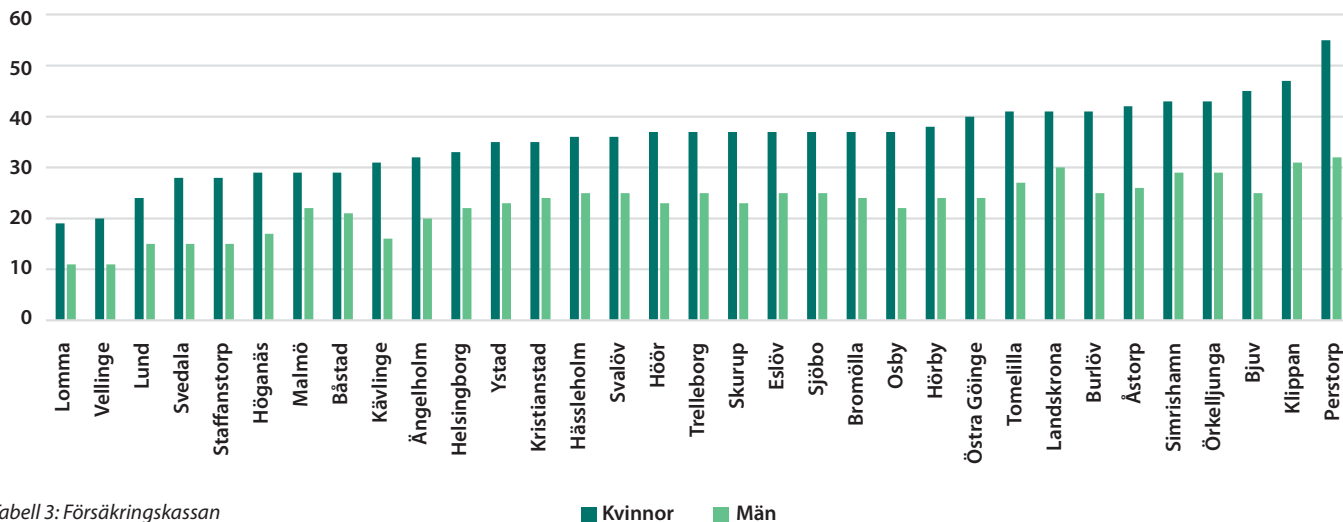
I Skåne är nivån på ohälsotalet nästan samma som för riksgenomsnittet. Men skillnaderna mellan kvinnor och män, och mellan kommunerna i Skåne, är stora. Kvinnor i Perstorp har det högsta ohälsotalet i regionen (55) och även för män hittar vi det högsta

ohälsotalet i Perstorp (32). I Lomma och Vellinge hittar vi de lägsta ohälsotalen för män (11) och i Lomma de lägsta för kvinnor (19).

Det finns tydliga samband mellan livsvillkor (så som utbildning, sysselsättning, ekonomi och boende) och levnadsvanor (så som rökning, alkohol, kost och motion).

Levnadsvanor väljer vi delvis själv, men de formas även av omgivningen. Sämre livsvillkor ökar benägenheten för ohälsosamma levnadsvanor. Ohälsa har sociala och ekonomiska orsaker, men medför även sociala och ekonomiska konsekvenser.⁷

Ohälsotal Skåne 2014

Tabell 3: Försäkringskassan

Andelen skåningar med psykisk ohälsa är högre än i riket och det gäller så väl kvinnor som män⁸. Den psykiska ohälsan ökar hos unga kvinnor och unga män. I Skåne är det i åldersgruppen yngre vuxna (18–34 år) som man återfinner högst andel med psykisk ohälsa. Detta mönster har varit tydligt ett tag, men tydligare bland kvinnor än bland män. Nivån av psykisk ohälsa 2013 var dock den högsta som uppmätts bland män i de skånska Folkhälsoenkäterna sedan år 2000.⁹

En ökad försörjningsbörda i framtiden kommer att

Skåningar har större psykisk ohälsa än riksgenomsnittet.

ställa krav på att befolkningen arbetar högre upp i åldrarna, men samtidigt är ohälsan påtaglig bland äldre¹⁰.

Trots att kvinnor har längre medellivslängd har män ett hälsosamt år mer än kvinnor. Detta hälsosamma år är dock ett självskattat mått. Forskning har visat att män underdiagnosticerar sin hälsa, det vill säga de uppger att de mår bättre än de gör, i synnerhet beträffande psykisk hälsa, till exempel depression. Det leder till att de söker vård senare än vad kvinnor gör och det är något som påverkar dödligheten¹¹.

Utmaningar och möjligheter

I Skåne ligger vi på ungefär samma nivå som riksgenomsnittet vad gäller ohälsotalet men skillnaderna mellan kvinnor och män och mellan kommunerna är stora. Den psykiska ohälsan ökar bland unga i Skåne, och då särskilt unga kvinnor, vilket är en stor utmaning. Vi vet att levnadsvanor och livsvillkor påverkar hälsan, dessa är delvis självvalda men påverkas även av vår omgivning.

- Ohälsotalen är högre för kvinnor än för män i alla kommuner, och varierar dessutom mellan kommunerna, vad kan skillnaderna bero på?
- Vad kan vi göra för att skapa livsvillkor som gör att ohälsotalen minskar?

UTBILDNINGSNIVÅN I SKÅNE ÄR HÖG, SAMTIDIGT SOM ALLTFÖR FÅ KOMMER IN PÅ GYMNASIET

I Skåne är det en större andel kvinnor än män som går ut grundskolan med behörighet till studier på gymnasiet. Könskillnaderna är ännu större när man tittar på vilka som påbörjar högskolestudier, två tredjedelar av studenterna på högskolan är kvinnor¹².

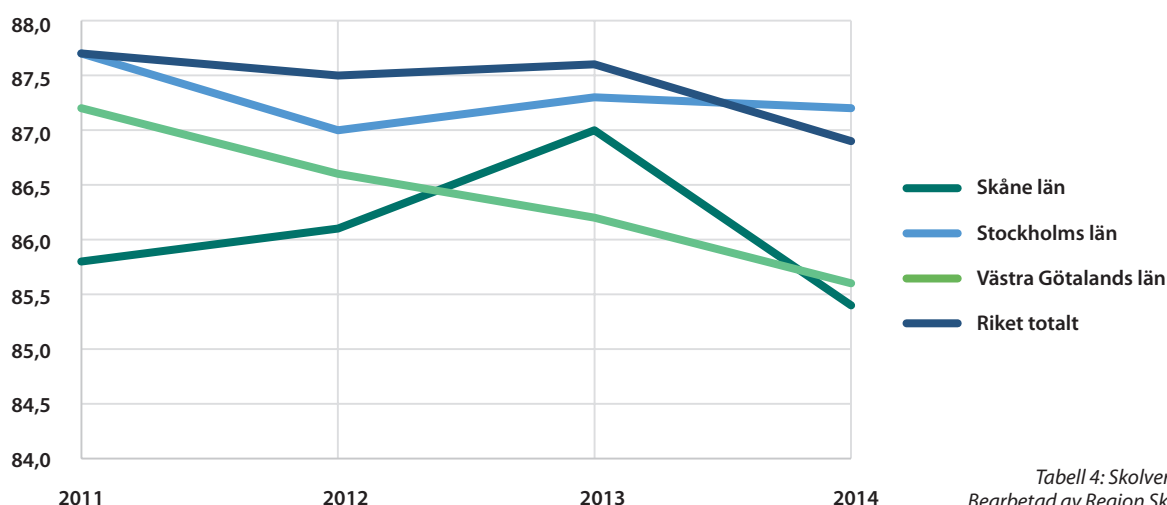
Skåne har en lägre andel niondeklassare med behörighet till yrkesprogram på gymnasiet än riket. 2014 hade 85,4 % av eleverna i Skåne denna behörighet, jämfört med 86,9 % i riket. Yrkesprogram är de

Två tredjedelar av studenterna på högskolan är kvinnor.

gymnasieprogram som ställer lägst krav på behörighet. Fram till 2011 fanns ett samlat begrepp för gymnasiebehörighet, men numer är det olika behörigheter för olika program.

2014 låg Skåne län på plats 13 av 21 vad gäller andelen behöriga till gymnasieskolan¹³. Av de som går vidare till gymnasiestudier är det många som går vidare i utbildningssystemet, Skåne har den tredje högsta övergångsfrekvensen från gymnasiet till högre utbildning.

Betyg årskurs 9, andel (%) behöriga till yrkesprogrammen

Tabell 4: Skolverket.
Bearbetad av Region Skåne

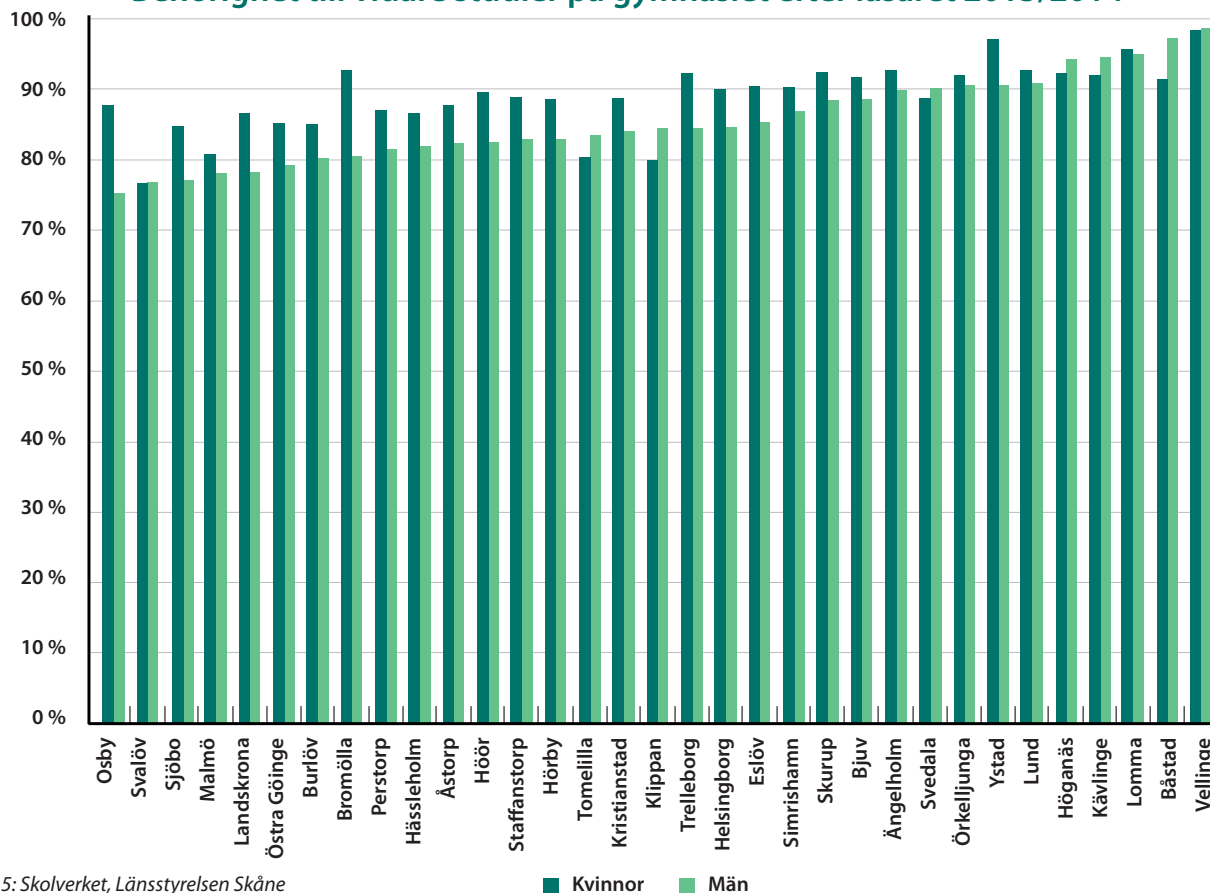
Andelen elever som var behöriga till gymnasieskolan 2014 varierar mellan kommunerna i Skåne. Utifrån genomsnittet för regionen har till exempel Båstad, Vellinge och Lomma högst andel behöriga till gymnasieskolan samt Malmö och Svalöv bland de lägsta.

I de flesta kommuner i Skåne är det fler kvinnor än män som har gymnasiebehörighet, några kommuner

har en högre andel män än kvinnor med gymnasiebehörighet, exempelvis Klippan, Tomelilla och Båstad. Störst skillnader mellan män och kvinnor hittar vi i kommunerna Bromölla, Osby och Trelleborg.

88,3 % av kvinnorna och 84,8 % av männen som avslutade läsåret 2013/2014 i Skåne hade gymnasiebehörighet, jämfört med 88,3 % och 85,5 % för riket¹⁴.

Behörighet till vidare studier på gymnasiet efter läsåret 2013/2014

Tabell 5: Skolverket, Länsstyrelsen Skåne

Fler unga (18-24 år) män än kvinnor är arbetslösa vilket främst förmodas bero på att kvinnor har högre utbildningsnivåer, eller studerar och inte söker arbete. I mars 2015 var cirka 60 % av de arbetslösa i denna åldersgrupp i Skåne män¹⁵.

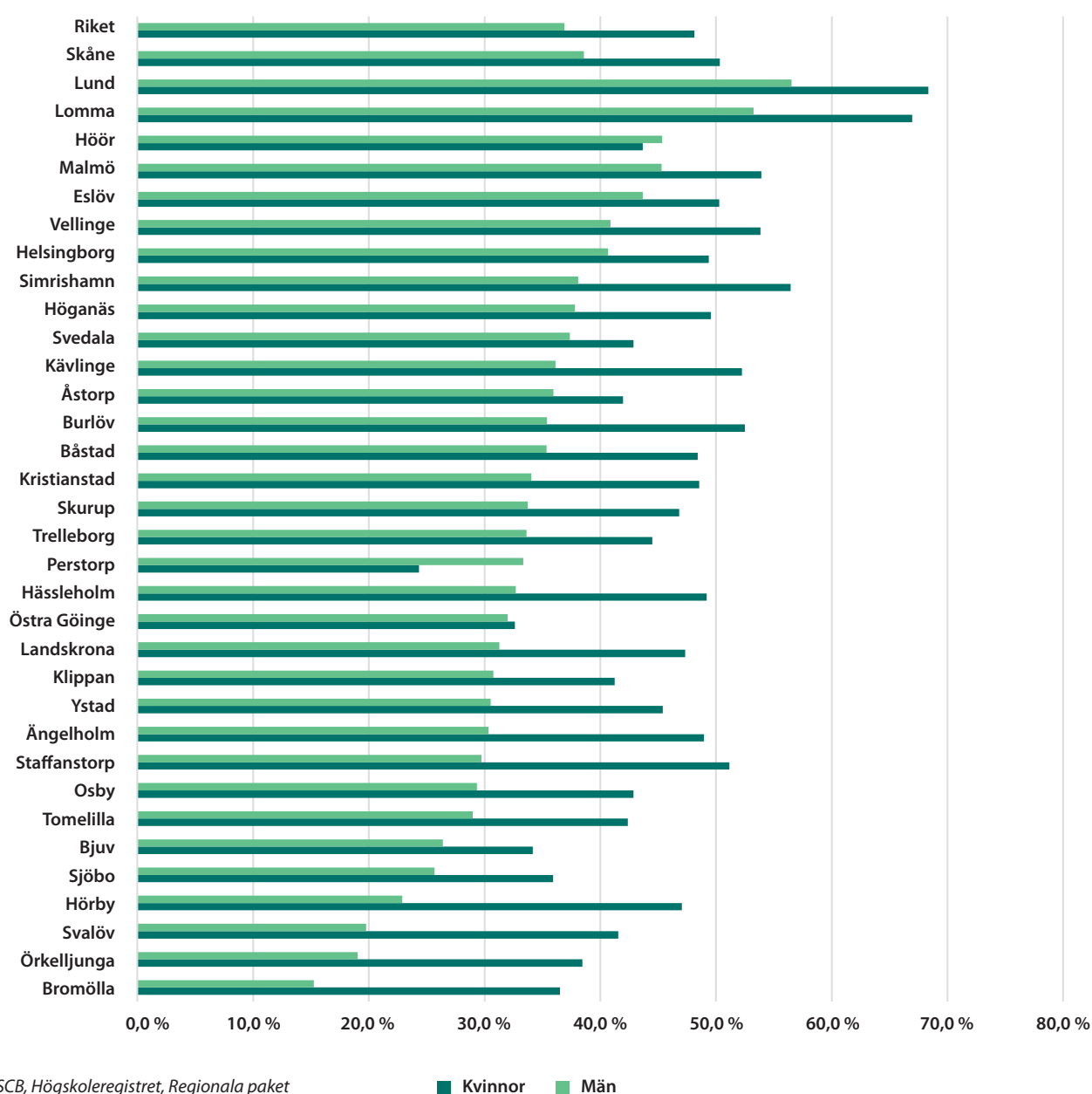
Jämfört med de könsmönster vi ser för ungdomar som går ut grundskolan med behörighet till vidare studier på gymnasiet är det ännu större könsskillnader för övergången från gymnasiet till högskolan. 39 % av männen och 50,3 % av kvinnorna som gick ut skånska gymnasier 2009/2010 hade påbörjat högsko-

lestudier inom 3 år efter avslutad gymnasieutbildning.

I alla kommuner utom två, Höör och Perstorp, är det större andel kvinnor än män som påbörjat högskolestudier senast 2013/2014. I Höör är skillnaden endast ett par procentenheter, medan det i Perstorp är en skillnad på nästan 10 procentenheter. Störst skillnad mellan kvinnor och män finns i Svalövs kommun, där är det 41,6 % av kvinnorna som läste vidare men bara 19,8 % av männen. Jämfört med rikssnittet är det en något större andel män och kvinnor i Skåne som påbörjat högskolestudier inom 3 år.

Övergång gymnasieskola – högskola

Andel (%) som slutade gymnasieskolan 2010/2011 och som påbörjat högskolestudier senast 2013/2014

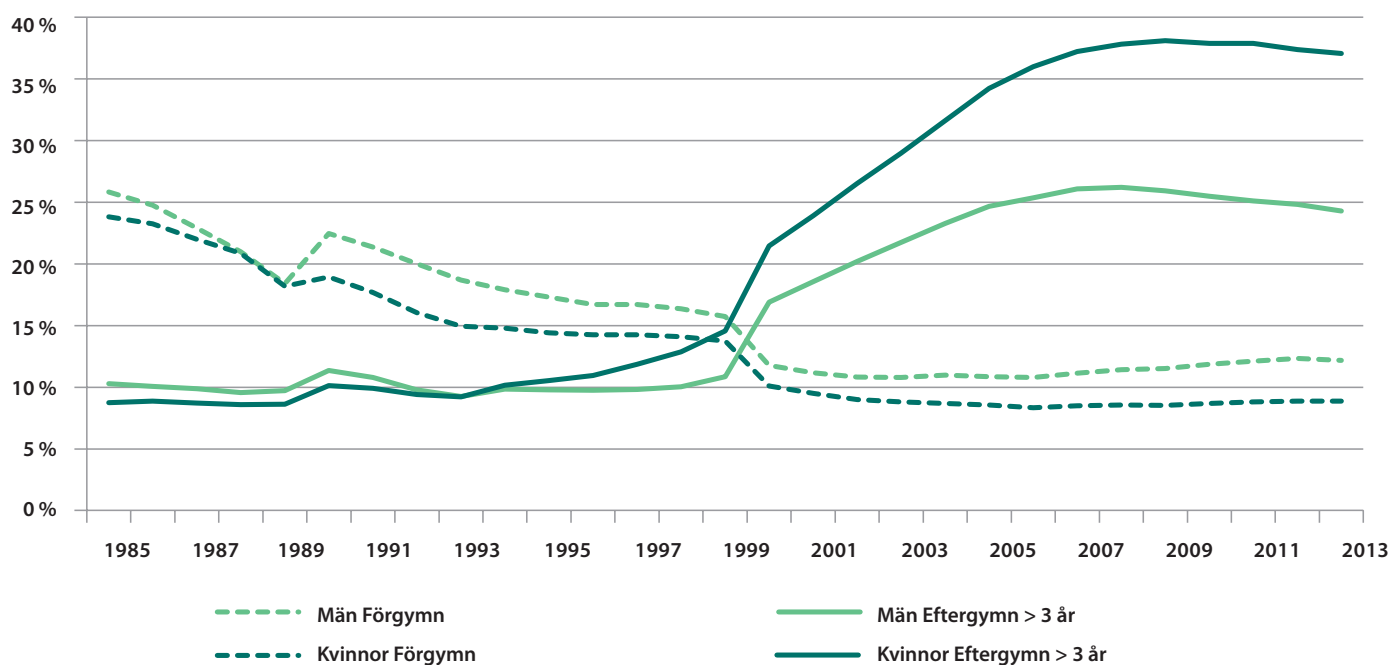

Tabell 6: SCB, Högskoleregistret, Regionala paket

Under 1980-talet hade män en något högre utbildningsnivå än kvinnor. I dag är det kvinnor som är i majoritet på de högre utbildningarna. Aldrig tidigare har en så stor förändring skett på så kort tid inom utbildningsområdet. I mitten av 80-talet hade cirka 25% av befolkningen, både kvinnor och män (25–34 år), förgymnasial utbildning som högsta utbildnings-

nivå, 8–10 % hade då en eftergymnasial utbildning på minst 3 år. I dag är det desto mindre vanligt att ha förgymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå, ungefär 25 % av männen och 37 % av kvinnorna i denna åldersgrupp har lägst 3-årig eftergymnasial utbildning.

Andel av befolkning i Skåne 25–34 år med högst förgymnasial utbildning samt minst 3-årig eftergymnasial utbildning, 1985–2013

Anmärkning: tidsseriebrott mellan 1999/2000

Tabell 7: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Trots att kvinnor och män gör något mindre könsstereotypa utbildningsval än förr är könssegregeringen fortsatt stor. Endast 39 av 355 yrken beräknas i dag ha representativ jämställdhet, det vill säga att andelen kvinnor respektive män är 40–60 % eller jämnare.

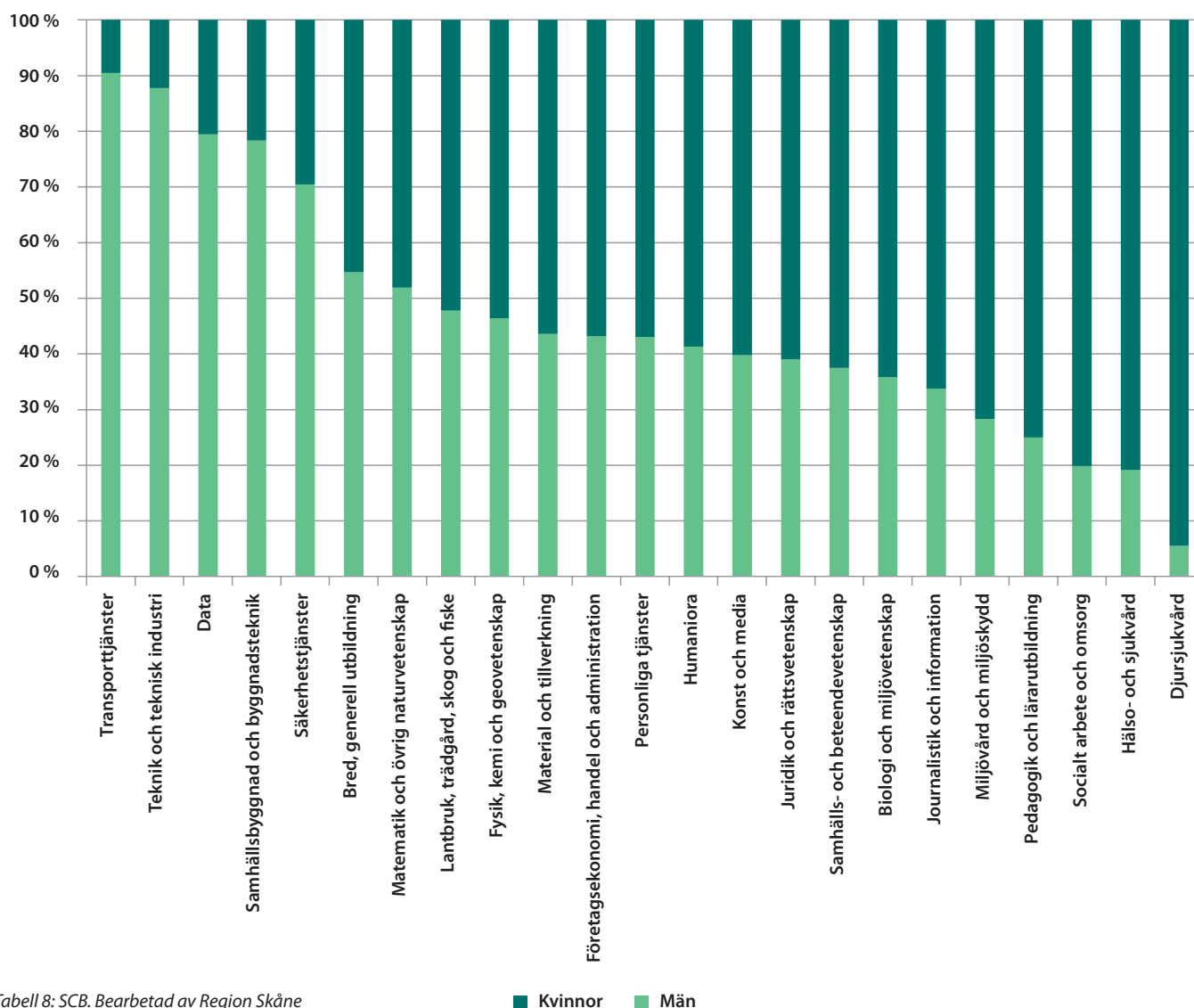
Endast 39 av 355 yrken beräknas ha representativ jämställdhet.

I framtiden finns det en risk för brist på utbildad arbetskraft inom starkt könskodade branscher och yrken, som industriarbetare/tekniker där det i dag finns en majoritet män, och lärare/omsorgspersonal där det i dag finns en majoritet kvinnor. Eftersom kvinnor

och män väljer fortsatt traditionellt när det kommer till utbildningar står vi således inför både en utmaning och en möjlighet.

Exempel på utbildningsinriktningar med jämn könsfördelning är matematik och övrig naturvetenskap, lantbruk, trädgård, skog och fiske samt fysik, kemi och geovetenskap. Utbildningsinriktningar med övervikt av kvinnor är djursjukvård, hälso- och sjukvård samt socialt arbete och omsorg. I utbildningar kring transporttjänster, teknik och teknisk industri samt data hittar vi en majoritet män.

Utbildningsinriktning fördelat på kön för befolkning 25–29 i Skåne år 2012

Tabell 8: SCB. Bearbetad av Region Skåne

■ Kvinnor ■ Män

Utmaningar och möjligheter

En utmaning för Skåne är kompetensförsörjningen, särskilt för de branscher där det i framtiden kommer att vara brist på utbildad arbetskraft. Vi kan även välja att se denna utmaning i ljuset av frågan om könssegregerade utbildningsval. En möjlighet för Skåne att tillgodose kompetensförsörjningen inom de i dag starkt könskodade utbildningsvalen är genom att till exempel arbeta med jämställdhet i rekryteringen till utbildningssystemet. Då får vi möjlighet till dubbelt så stort urval till både utbildningar och i förlängningen vid rekryteringar på arbetsmarknaden.

En annan utmaning är att andelen kvinnor och män på högskoleutbildningar inte är jämställd.

Samtidigt, att fler kvinnor än män har högskoleutbildning avspeglas inte i lönekuvertet, män tjänar mer än kvinnor.

- Vad kan det bero på att män inte läser vidare på högskoleutbildningar i samma utsträckning som kvinnor?
- Vad finns det för vinster och fördelar, för individen och för samhället, om andelen män som söker omsorgs- och pedagogikutbildningar och kvinnor som söker industri- och teknikutbildningar ökar?
- Vilka konsekvenser kan den ojämna könsfördelningen på högskoleutbildningar leda till på lång sikt?

ALLTFÖR FÅ HAR ETT ARBETE, ÄVEN OM EFTERFRÅGAN PÅ ARBETSKRAFT ÄR STOR

I Skåne är fler män än kvinnor sysselsatta, det är även fler män än kvinnor som är öppet arbetslösa. Män har en högre sysselsättningsgrad än kvinnor och kvinnor arbetar mer obetald tid än män, kvinnor tar större ansvar för det obetalda hemarbetet. Kvinnor arbetar i större utsträckning deltid än vad män gör. Den främsta anledningen till att både kvinnor och män arbetar deltid är därför att heltidsarbete saknas. 21 % av kvinnorna angav i Statistiska centralbyråns Arbetskraftsundersökning 2013 att de arbetar deltid därför att de tar hand om barn och/eller vuxen anhörig. Av männen anger 8 % att de deltidsarbetar av denna orsak.

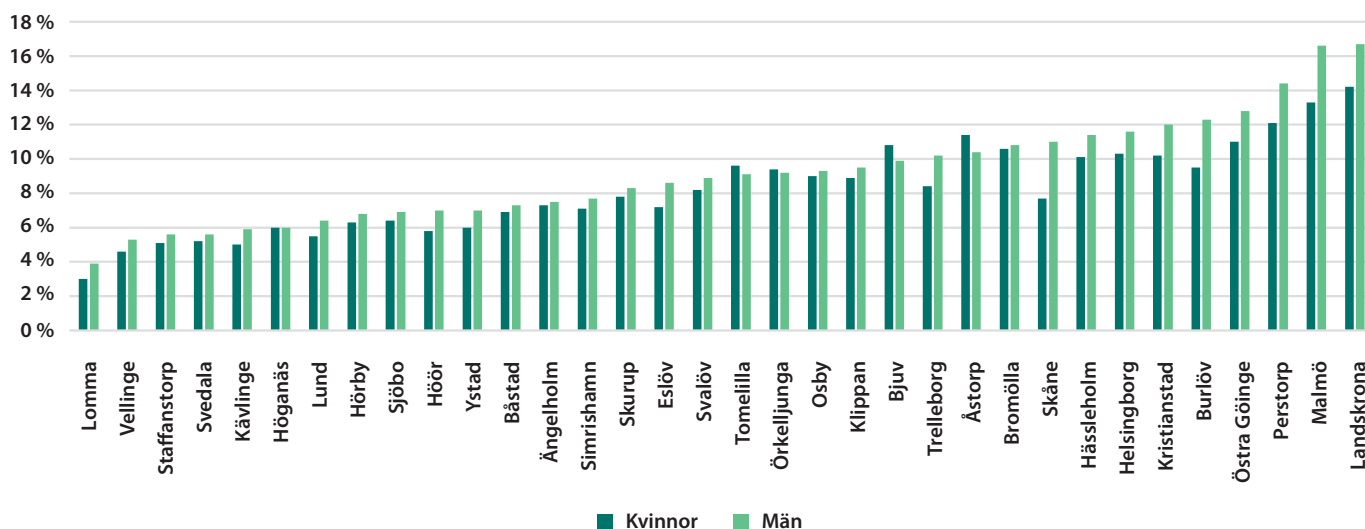
Arbetslösheten i Skåne tenderar att ligga över riksgenomsnittet. För perioden november 2013 till oktober 2014 var den genomsnittliga andelen arbetslösa kvinnor 9,4 %, att jämföra med 7,7 % för riket, och

andelen arbetslösa män 11 %, att jämföra med 8,6 % för riket.

Skåne upplever fortfarande sviterna efter den ekonomiska krisen på 1990-talet. När krisen ebbade ut vände det främst för män, kvinnor var fortsatt drabbade av nedskärningar inom offentlig sektor. Finanskrisen 2008–2009 drabbade framför allt tillverkningsindustrin, som är mansdominerad. Det innebär att arbetslösheten för män haft en sämre utveckling än för kvinnor¹⁶. Kvinnor studerar oftare än vad män gör och är oftare sjukskrivna än vad män är. Det är en anledning till att andelen kvinnor bland sysselsatta och öppet arbetslösa är lägre än andelen män.

I alla kommuner utom Tomelilla, Örkejlunga, Bjuv och Åstorp är andelen arbetslösa män högre än andelen kvinnor. Högst arbetslöshet finns i Malmö och Landskrona, lägst i Lomma och Vellinge.

Inskrivna arbetslösa, genomsnitt perioden nov 2013 – okt 2014

Tabell 9: Andel procent av arbetskraften. Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsprognos 2015

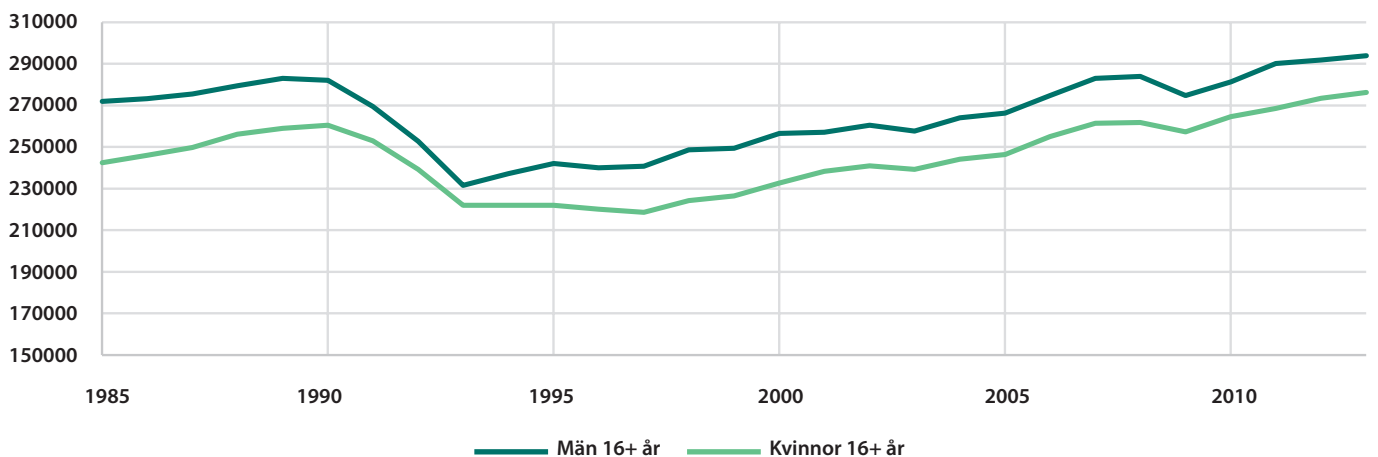
Det finns ett samband mellan jämställdhet, en väl-fungerande arbetsmarknad och hög grad av sysselsättning. De länder som inte får ut kvinnorna på arbetsmarknaden har även svårt att få ut männen. Några siffror kring sysselsättningen i Skåne:

- Om Skåne ska nå samma nivå av sysselsättning som 1990 skulle vi behöva öka sysselsättningen med 83 000 personer, varav 46 000 män och 37 000 kvinnor¹⁷.
- Om vi ska nå samma sysselsättningsnivå som i riket skulle ytterligare 23 000 personer behöva få ett jobb.

- Hade kvinnor i regionen haft samma sysselsättningsgrad som män skulle ytterligare 12 000 personer vara sysselsatta (om kvinnor hade arbetat lika många timmar som män hade effekten blivit ännu större).¹⁸

Sysselsättningsgraden i Skåne är lägst i landet, det beror på att befolkningen helt enkelt ökar snabbare än sysselsättningsgraden – svårast är det för utlandsfödda att komma in på arbetsmarknaden.

Förvärvsarbetande kvinnor och män i Skåne 1985–2013 (nattbefolkning)

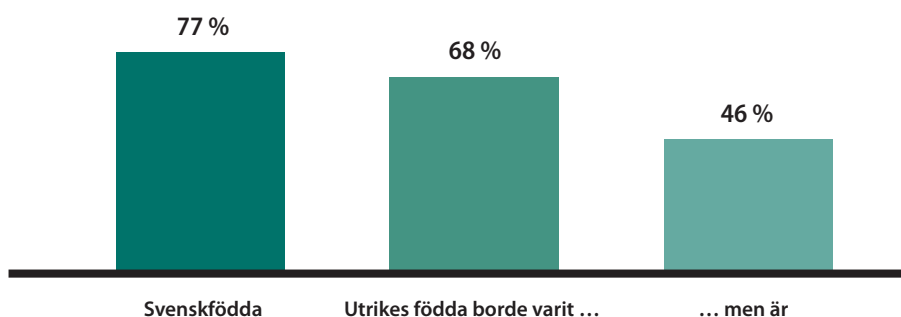

Tabell 10: SCB. Bearbetad av Region Skåne. Nattbefolkning avser den förvärvsarbetande befolkningen redovisad efter bostadens geografiska belägenhet.

Sysselsättningen bland utomnordiskt födda är lägre än för inomnordiskt födda. För personer mellan 20–64 år födda i Sverige är sysselsättningsgraden 77 %, motsvarande siffra för kvinnor och män födda utanför Norden är 46 %. Även om man tar hänsyn

till svenskfödda och utomnordiskt föddas utbildningsnivåer, olika sysselsättningsgrader för kvinnor och män samt skillnader mellan åldersgrupper finns det fortfarande 22 % skillnad mellan utomnordiskt föddas och svenskföddas sysselsättningsgrad.

Sysselsättning

Tabell 11: SCB. Bearbetad av Region Skåne

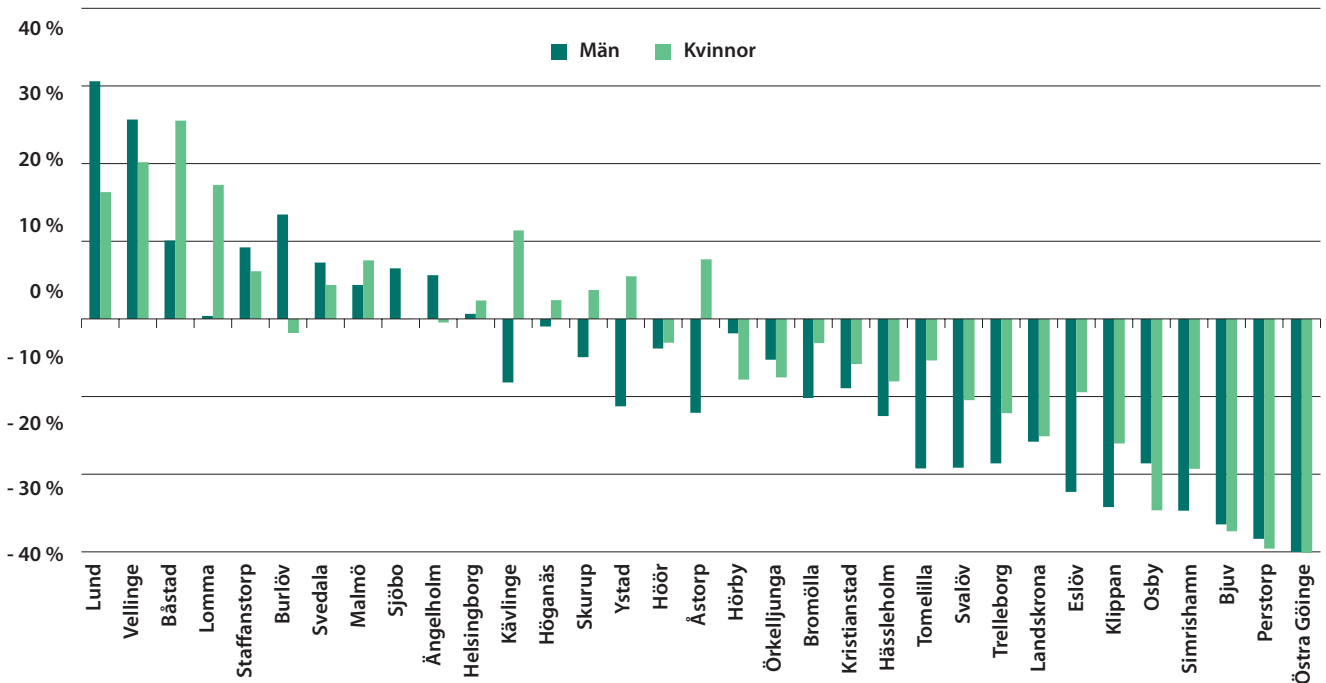
Vistelsetiden och utbildningsnivå är avgörande för etablering på arbetsmarknaden. Men det finns ett oförklarligt glapp vad gäller utlandsföddas faktiska sysselsättningsgrad och vad den ”borde” vara. Om personer med utomnordisk härkomst haft samma sysselsättningsgrad som de som är födda i Sverige hade detta inneburit ytterligare 48 000 sysselsatta i regionen.¹⁹

En annan aspekt som påverkat sysselsättningsgraden i regionen är de strukturomvandlingar som skett från 90-talet och framåt, den så kallade 90-talskrisen

tenderade att drabba kommuner med stor andel tillverkningsindustri hårdare än andra kommuner. Samtidigt skedde en tillväxt av sysselsättningen inom tjänstesektorn.²⁰

Tabellen visar till exempel att sysselsättningen för män har vuxit med 30 % i Lund och med 25 % i Vellinge. För kvinnor i Båstad har sysselsättningen ökat med 25 % och för kvinnor i Vellinge med 20 %. I till exempel Östra Göinge, Perstorp och Bjuv har arbetstillfällena sjunkit med runt 30 %, eller strax därunder, för både kvinnor och män.

Sysselsättningsförändringar per kön 1990–2010 (sysselsättning efter arbetsplats)

Tabell 12: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Utmaningar och möjligheter

Skåne står inför en utmaning: det är en attraktiv region där befolkningen ökar och sysselsättningstillväxten är positiv, samtidigt är många skåningar arbetslösa. Vi kan se positiva sysselsättningsförändringar för både kvinnor och män i framför allt kommunerna i sydvästra Skåne. Samtidigt har de östra kommunerna upplevt negativa sysselsättningsförändringar sedan 90-talet.

En annan utmaning är att det finns en skillnad mellan utomnordiskt och svenskföddas sysselsättningsnivå på 22 procentenheter som inte går att förklara, även när hänsyn tas till faktorer som utbildning, kön och ålder. Vi vet att

utrikesfödda skåningar främst bor i och omkring städerna. En viktig fråga blir att nå ut med kunskap om landsbygden, dess näringsliv och möjligheter till exempelvis nyanlända, med syfte att landsbygden blir ett attraktivt val när det gäller arbete och boende. Värt att notera är Glesbygdsvrket rapport som konstaterar att i glesbygdskommuner har kvinnor med utländsk bakgrund högre förvärvsfrekvens än män med utländsk bakgrund. I så väl tätortskommuner som tätortsnära landsbygdskommuner är förhållandet det omvända.

- Vad kan vi göra för att öka sysselsättningen bland utomnordiskt födda kvinnor och män i Skåne?

SKÅNE HAR EN TUDELAD ARBETSMARKNAD

Det finns i princip två arbetsmarknadsregioner i Skåne, där Malmö/Lund/Helsingborg är en och Hässleholm/Kristianstad en annan. Tittar vi på sysselsättningsstillväxten kan vi se att den är positiv i sydvästra Skåne medan sysselsättningen i nordöst minskar.

En tudelad arbetsmarknad betyder även att den är könssegregerad, kvinnor och män arbetar inom olika yrken och med olika arbetsuppgifter. Den skånska arbetsmarknaden är könsuppdelad, kvinnor är koncentrerade till ett mindre antal yrken, ofta inom offentlig sektor, medan mäns arbetsmarknad är spridd till ett större antal yrken och står för en stor del av den privata sektorn.

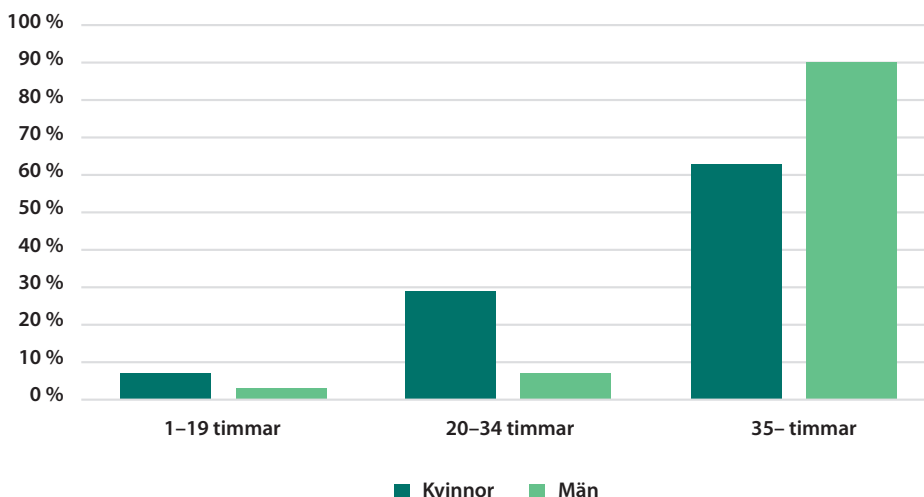
Vanligaste yrkesgruppen för kvinnor är vård och omsorg, där 21 % arbetar. Vanligaste yrkesgruppen för män är säljare, inköpare, mäklare m.fl. där 6 % arbetar. Detta innebär att kvinnor har färre yrken att

Kvinnors arbetsmarknad är koncentrerad till ett färre antal yrken än vad mäns arbetsmarknad är.

”välja” på om man till exempel vill byta jobb eller starta företag.

Kvinnor jobbar fortfarande oftare deltid än män. Bland skånska män är heltidsarbete den dominerande sysselsättningsgraden, nästan 90 % arbetar heltid. Sedan 90-talet ser vi dock en svagt sjunkande trend (från 93 % 1990). Kvinnor arbetar i mindre utsträckning heltid, 2010 gjorde endast 63 % av kvinnorna det. Det har dock skett en ökning från 1990 då 59 % av kvinnorna arbetade heltid. Den näst största gruppen sysselsatta kvinnor, som utgör 29 %, arbetar 20–34 timmar per vecka vilket är en minskning med 6 % jämfört med 1990.²¹ Som nämnts tidigare²² är den främsta anledningen till deltidarbete att ett heltidsarbete saknas. Fler kvinnor än män arbetar deltid därför att de tar hand om barn och/eller vuxen anhörig.

Sysselsättning i Skåne efter arbetstid 2010

Tabell 13: SCB. Bearbetad av Region Skåne

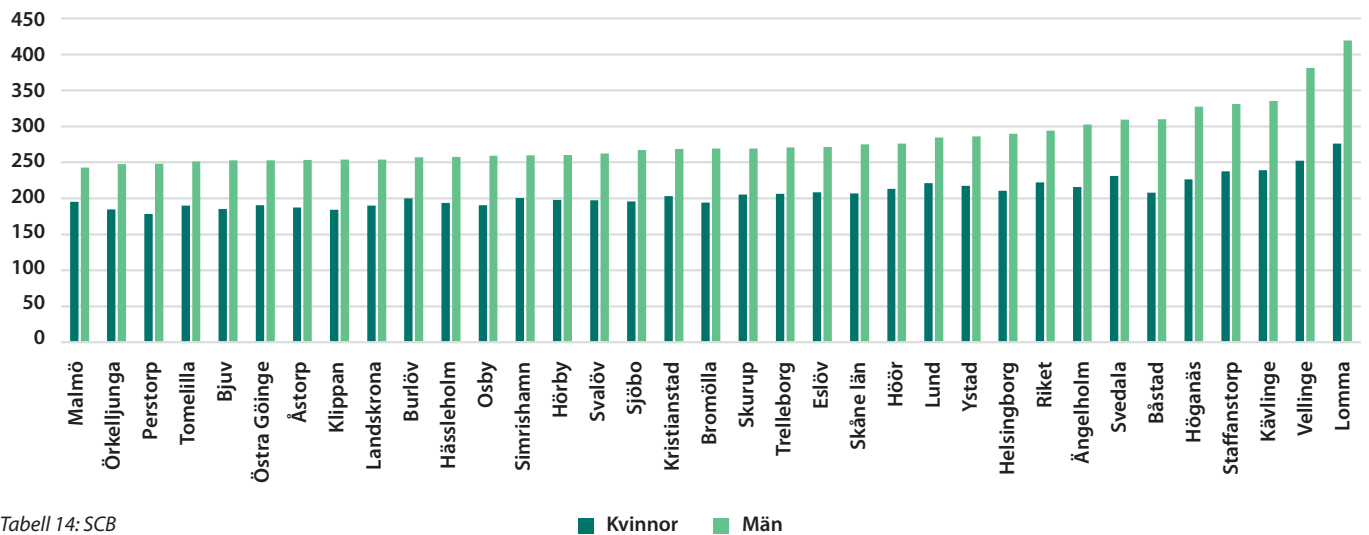
De sammanräknade förvärvsinkomsterna för kvinnor och män varierar stort både mellan kommuner och mellan olika utbildningsinriktningar. Mest tjänar män i Lomma och Vellinge. Det är även i dessa kom-

muner som högst inkomster bland kvinnor finns. I många kommuner var medelinkomsten för kvinnor runt 200 000 kronor år 2013.

För män var den genomsnittliga inkomsten cirka 50 000 kronor över det, eller mer. Som nämnts tidigare

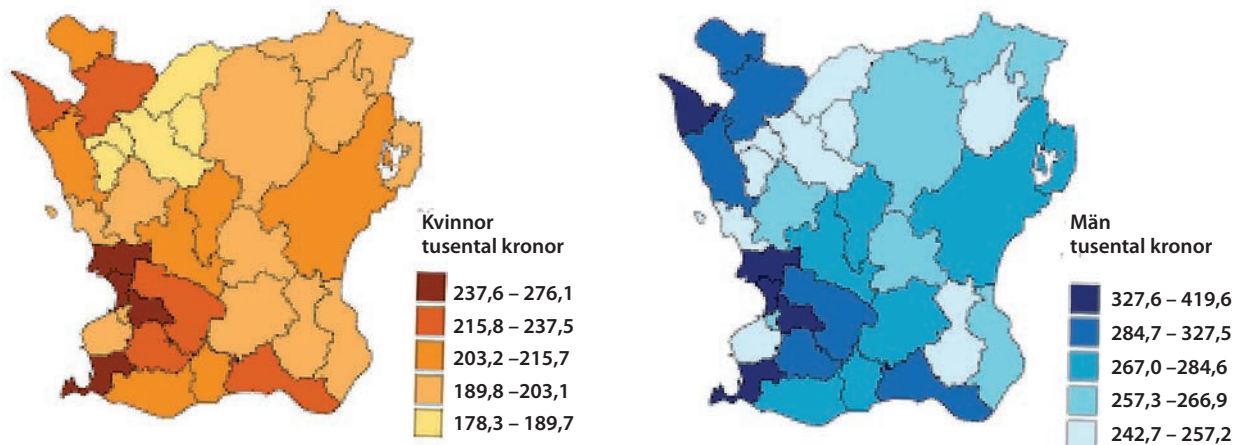
kan vi se ett samband mellan förvärvsinkomst, ohälsa och medellivslängd.

Sammanräknad förvärvsinkomst 2013 (tusental kronor), 16 år och äldre

Tabell 14: SCB

Sammanräknad förvärvsinkomst (medelinkomst) 2013, 16 år och äldre, Skåne län

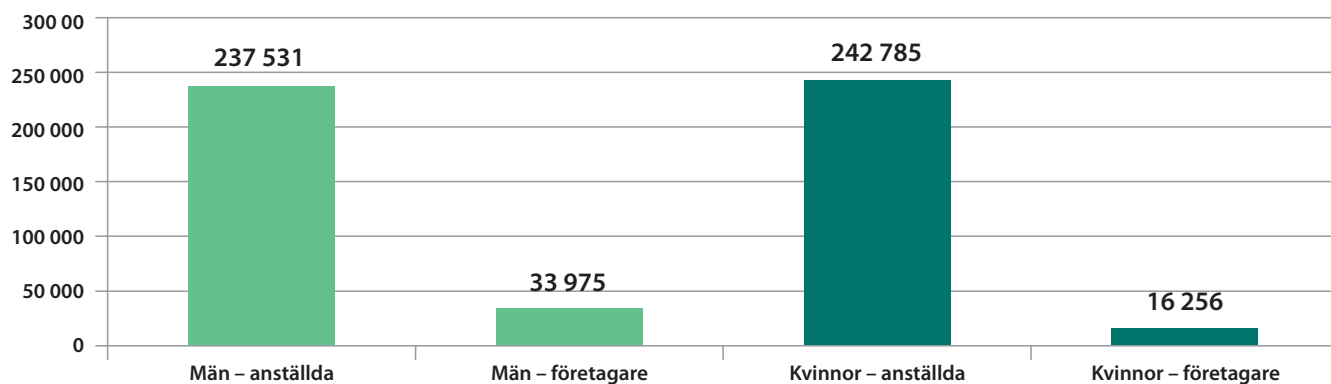
Tabell 15: Copyright © 2015 Pantzare Information AB Källa: Statistiska centralbyrån

Enligt statistik över inkomster efter olika utbildningsinriktningar kan vi se att kvinnor och män som har eftergymnasial utbildning inom teknik och teknisk industri mest tjänar. Men inom den utbildningsinriktningen är även glappet mellan kvinnor och mäns inkomster som störst. Minst tjänar kvinnor och män inom konst, media och humaniora, inom den utbildningsinriktningen är glappet mellan inkomsterna bland de minsta. Minst löneskillnader är det för kvinnor och män som utbildat sig inom journalistik

och information. Oavsett utbildningsinriktning tjänar män mer än kvinnor.

En majoritet av skånska kvinnor och män har sin huvudsakliga inkomst som anställda. Kvinnor som har sin huvudsakliga inkomst som anställda är en något större grupp än män som har sin huvudsakliga inkomst som anställda. Ungefär dubbelt så många män som kvinnor har sin huvudsakliga inkomst som företagare.

Antal sysselsatta personer i Skåne 20–64 år som har sin huvudsakliga inkomst som anställda eller som företagare, 2012

Tabell 16: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Utmaningar och möjligheter

Det finns löneskillnad mellan kvinnor och män i Skåne, precis som i resten av landet. Löneskillnader finns även när hänsyn tas till exempelvis yrke, sektor, utbildning, ålder och arbetstid. Män som grupp tjänar mer än kvinnor som grupp. Inom gruppen kvinnor och inom gruppen män finns det dels inkomstskillnader mellan olika kommuner, dels inkomstskillnader mellan olika utbildningsinriktningar.

Inom utbildningsinriktningen teknik och teknisk industri hittar vi de högsta lönenivåerna för både kvinnor och män, det är även där som inkomstskillnaderna mellan könen är som störst.

Inkomsterna påverkar nivåerna i A-kassa, sjukpenning och får även konsekvenser på pensionen. 80 % av de som får garantipension i Sverige i dag är kvinnor. Garantipension betalas ut till dem som haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet och säkerställer att alla ska kunna ha en rimlig levnadsstandard.

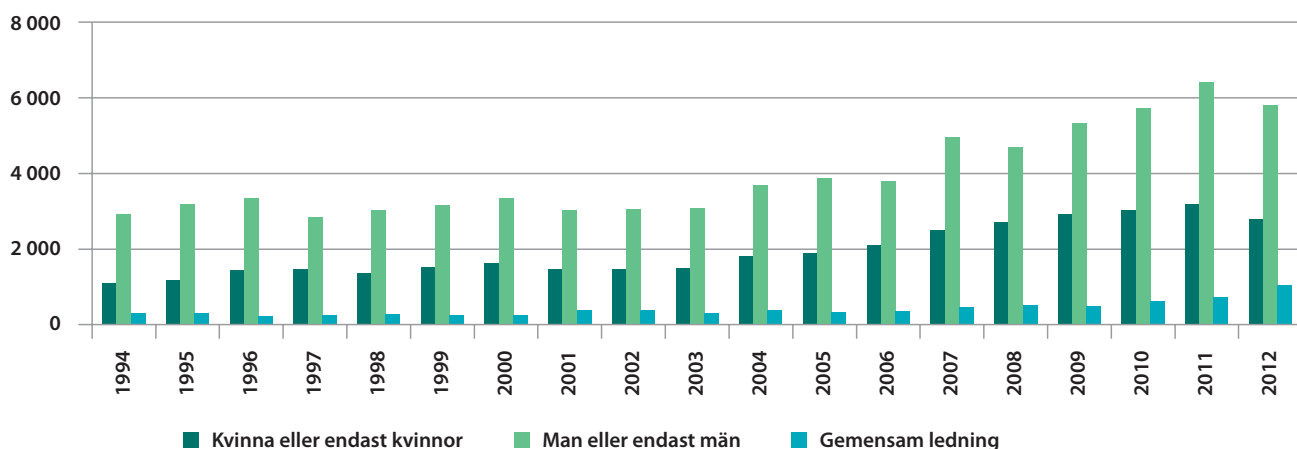
- Vad kan vi göra för att utjämna löneskillnaderna mellan kvinnor och män?
- Vilka metoder skulle effektivt kunna eliminera löneskillnader mellan kvinnor och män?

SKÅNE HAR EN STARK INNOVATIONSKRAFT MEN BEHÖVER FLER LIVSKRAFTIGA OCH VÄXANDE FÖRETAG

Nyföretagandet stiger kontinuerligt och i Skåne är det en hög nivå, vi är ständigt trea i landet. Både kvinnor och mäns företagande ökar. Kvinnors andel av

nyföretagandet utgör ungefär hälften av mäns andel. Företag som startas med både kvinnor och män i ledningen utgör den minsta andelen.

Nya företag i Skåne per kön i ledningen, 1994–2012

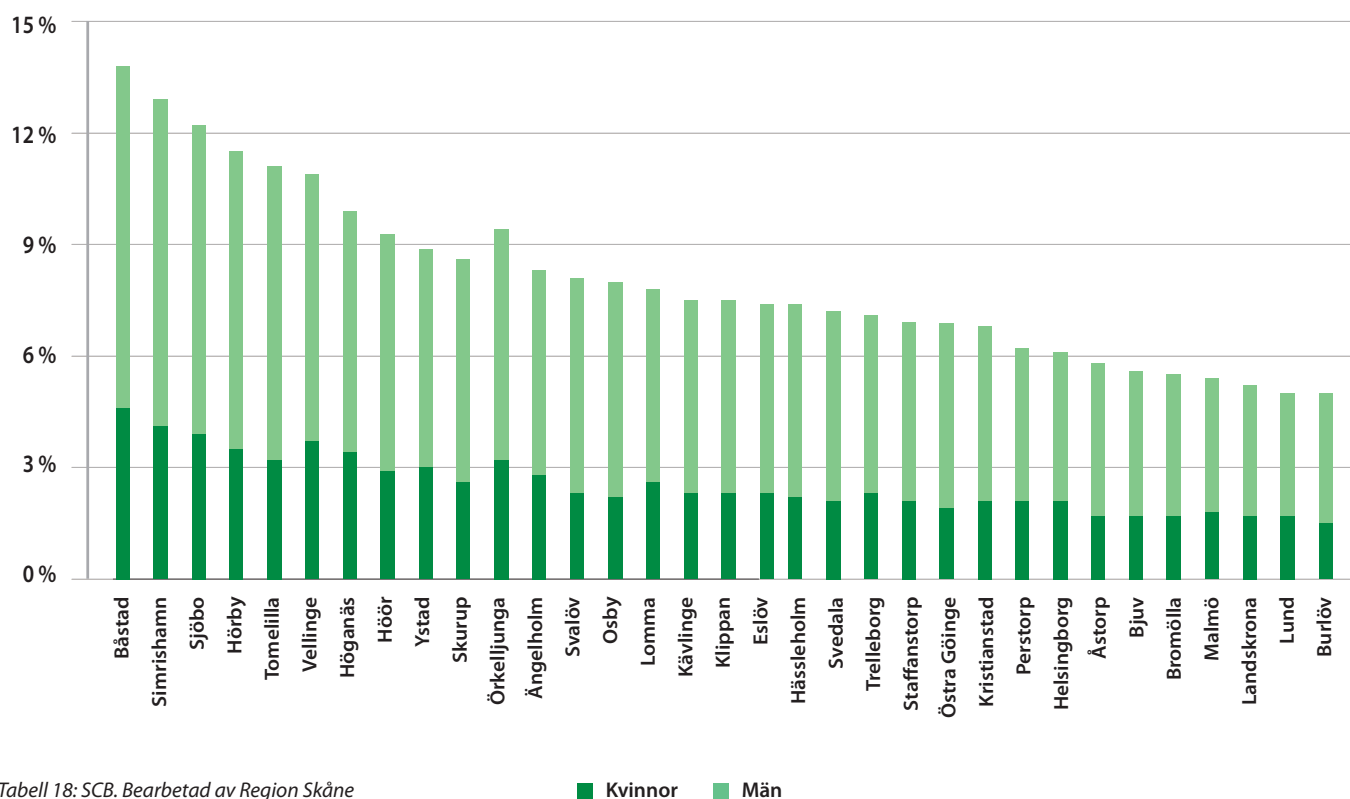

Tabell 17: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Flest företag startas i storstadskommuner, högst andel nya företag per 1000 invånare finns i sydvästra Skåne men flest försörjer sig som företagare utanför storstadsregionen. Båstad, Simrishamn och Sjöbo är kommuner där andelen företagare bland befolkningen är störst, mellan 12–14 %. Lägst andel

företagare finns i Burlöv, Lund och Landskrona, cirka 5 % av befolkningen är företagare i dessa kommuner. Andelen kvinnor som driver företag utgör en stabil proportion, en tredjedel. Det tycks gälla så väl över tid som i förhållande till hur stor del av befolkningen som är företagare.

Andel företagare av befolkningen 20–64 år, fördelat på kommun och kön, 2012

Tabell 18: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Kvinnor tillhör två grupper som inte startar företag i så stor utsträckning, högutbildade och offentliganställda. Kvinnors arbetsmarknad är även betydligt mer koncentrerad till ett fåtal yrken än vad mäns arbetsmarknad är. Män i Skåne blir företagare inom branscher de är anställda, kvinnor i Skåne måste ofta byta bransch för att bli företagare. Den könssegregerade arbetsmarknaden är även en förklaring och ett hinder, det är inte lika lätt att starta företag inom vård, skola och omsorg (kvinnodominerade och offentliga branscher) som det är inom mansdominerade yrken.

Många kvinnor och män kan tänka sig att bli företagare, men viljan avtar med åldern (snabbare för kvinnor än för män) och betydligt färre kvinnor än män vill helst försörja sig som företagare.

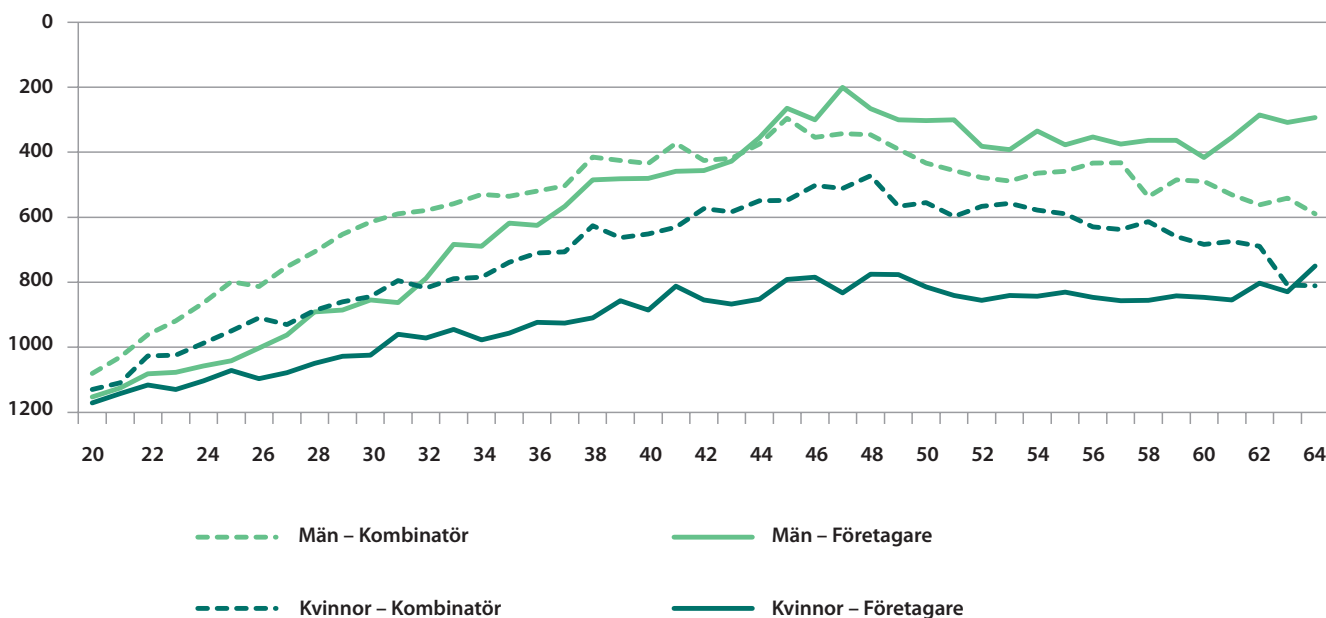
Kvinnor måste oftare än män byta bransch och yrke för att starta företag

Kvinnor tjänar mindre än män både som anställda och som företagare. Både kvinnor och män tjänar mindre som företagare än som anställda. En annan anledning som brukar lyftas i diskussionen kring könsskillnader bland företagare är det faktum att kvinnor tar ut större delen av föräldraledigheten och i större utsträckning än män stannar hemma för vård av barn. Vilket till exempel kan påverka riskbenägenheten, en anställning kan verka som ett tryggare sysselsättningsalternativ.

Kombinatorer

2012 var det cirka 32 000 män och 23 000 kvinnor som var kombinatorer, det vill säga personer som har sin huvudsakliga inkomst som anställd men även har inkomst som företagare.

Antal företagare och kombinatorer per kön och ålder i Skåne, 2012

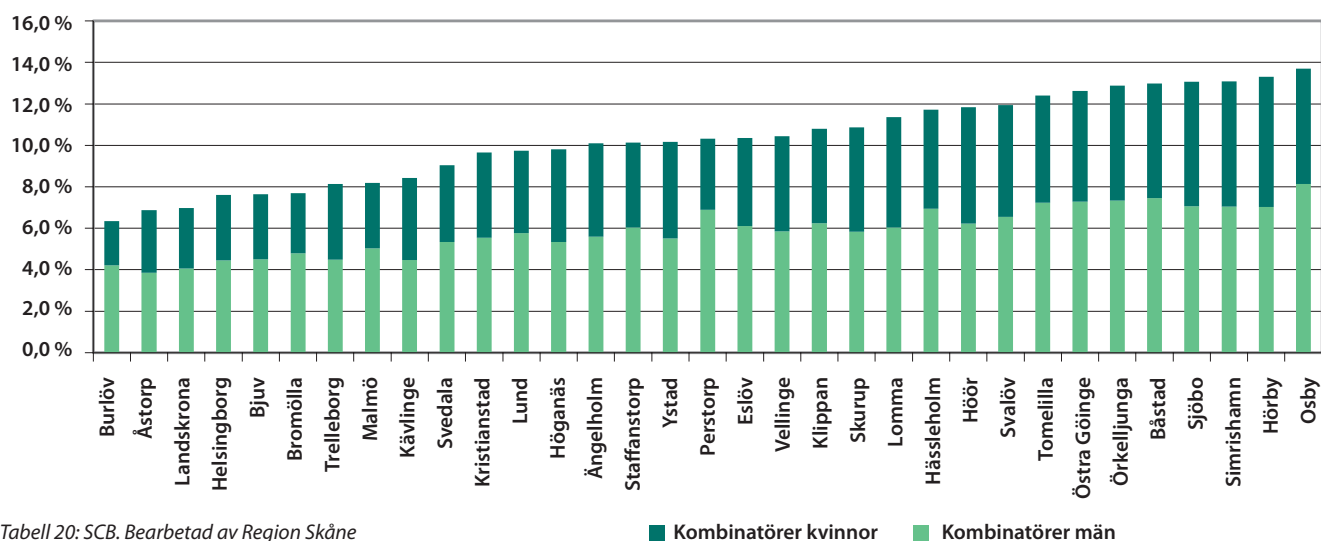

Tabell 19: SCB (RAMS). Bearbetad av Region Skåne

För 2010 kan vi se könsfördelningen bland kombinatorerna fördelat på kommuner. Jämfört med företagande är den jämna könsfördelningen bland kombinatorerna värd att notera, män utgör cirka två

tredjedelar av företagarna men bland kombinatorerna är de drygt hälften. Det är vanligast att vara kombinator i Osby kommun och minst vanligt i Burlöv kommun.

Kombinatörer per kommun i Skåne år 2010, andel av totalt antal sysselsatta efter arbetsställekommun

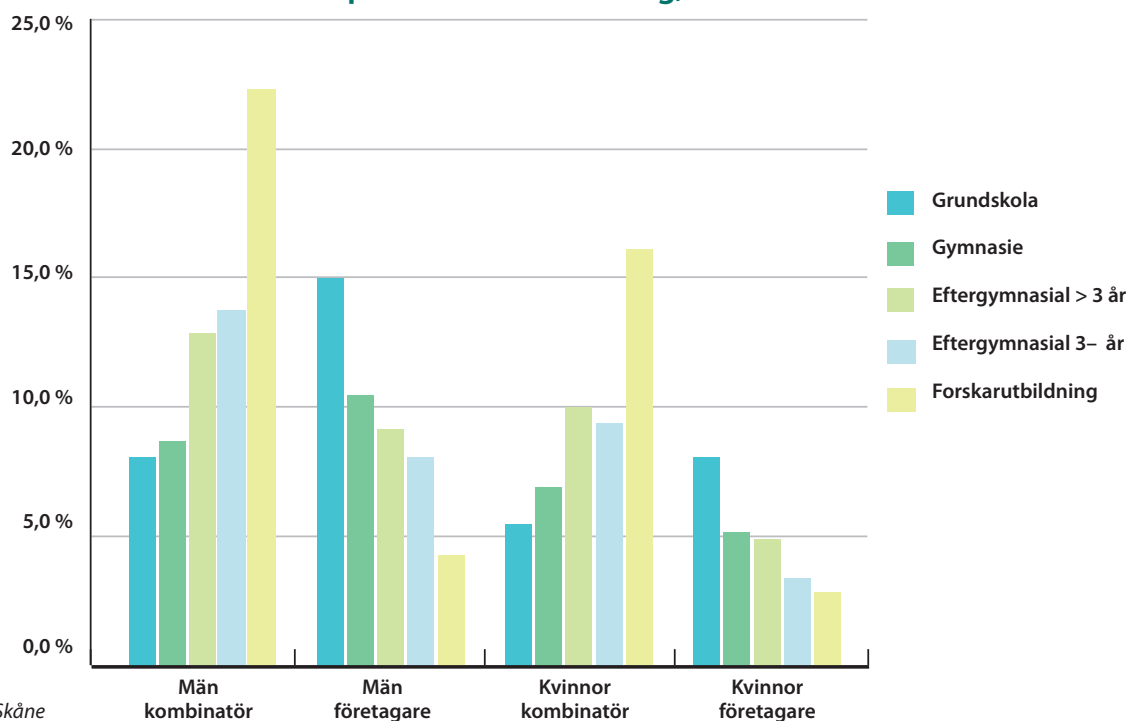

Tabell 20: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Vi kan även se att det finns ett samband mellan högre utbildning och företagande som gör gällande att ju högre utbildning – desto färre företagare. Till exempel har den största andelen företagare grundskola som högsta utbildningsnivå, forskarutbildning är desto ovanligare. Detta gäller för så väl kvinnor som män. Men sambandet gäller inte för kombinatörer, där är det istället det omvända, det vill säga högre

utbildning – fler kombinatörer. En stor andel av kombinatörerna har en forskarutbildning som högsta utbildningsnivå, att ha grundskoleutbildning som högsta utbildningsnivå är desto mindre vanligt. Det kan bero exempelvis bero på att många forskare föreläser om sin forskning eller startar ett företag kopplat till sina forskningsresultat.

Andel företagare och kombinatörer av de sysselsatta i Skåne, fördelat på kön och utbildning, 2013

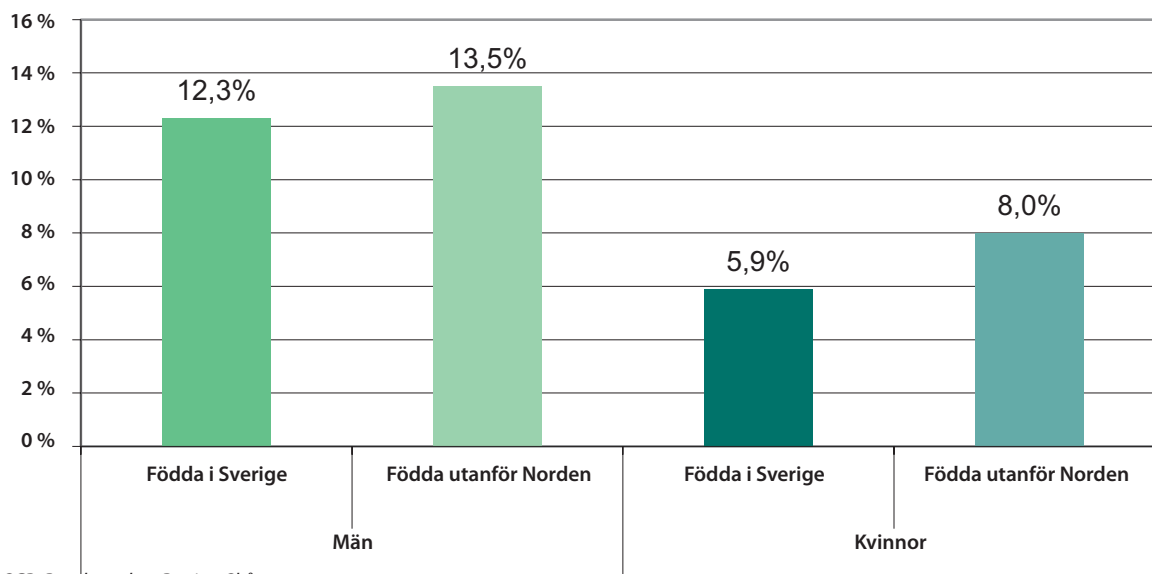
Tabell 21: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Vem är och vill vara företagare?

Av den sysselsatta befolkningen är det en högre andel födda utanför Norden, än födda i Sverige, som har sin huvudsakliga inkomst som företagare. Det gäller både för kvinnor och för män. Det vill säga att av de

män som är födda utanför Norden och som har sysselsättning är 13,5 % företagare, jämfört med 12,3 % för män födda i Sverige. Av de kvinnor som är födda utanför Norden och som har sysselsättning är 8 % företagare, jämfört med 5,9 % för kvinnor födda i Sverige.

Andel företagare i Skåne av de sysselsatta fördelat på kön och födelseland, 2012

Tabell 22: SCB. Bearbetad av Region Skåne

Tittar man på Sveriges befolkning totalt är det nästan lika många utomnordiskt födda kvinnor (4 %) som är företagare som bland svenskfödda (5 %). För män är motsvarande siffror 10 % för svenskfödda och 7 % för utomnordiskt födda.²³ Andelen som försörjer sig som företagare sjunker med stigande utbildning, förutom i fallet med kombinatorer där förhållandet är det omvända.

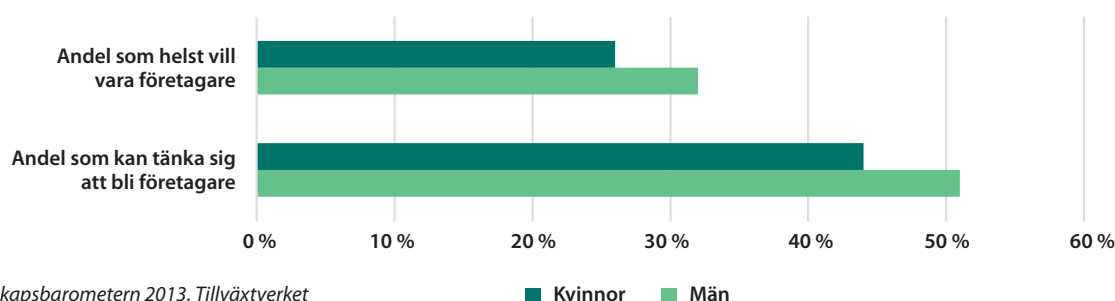
Vi vet även att så väl bland de som är födda utanför Norden och som bland de som är

I Skåne är det vanligare bland utomnordiskt födda att vara företagare än bland svenskfödda, både för kvinnor och för män.

födda i Norden sjunker andelen företagare när utbildningsnivån är högre. Andelen kvinnor och män som vill försörja sig som företagare sjunker även med stigande utbildning. Många kan tänka sig att bli företagare, både kvinnor och män, men färre vill helst vara företagare.

Jämfört med Entreprenörskapsbarometern 2006 har andelen kvinnor och män som vill starta företag minskat fram till 2013.

Vem vill vara företagare i Skåne?

Tabell 23: Entreprenörskapsbarometern 2013, Tillväxtverket

I Entreprenörskapsbarometern 2006 kunde vi även tydligt se att utbildning och vilken sektor man arbetar inom påverkar om man vill vara företagare. Färre skåningar, både män och kvinnor, som arbetar

inom offentlig sektor vill helst vara företagare. Och ju högre utbildningsnivå, desto färre vill helst vara företagare.

Andel (%) som helst vill vara företagare uppdelat efter nuvarande sysselsättning, 18–30 år

	Män Skåne	Kvinnor Skåne	Samtliga Skåne	Samtliga riket
Gymnasiestudier	36	42	40	36
Högskolestudier	31	24	27	28
Anställd i mindre företag	44	36	40	37
Anställd i större företag	37	28	33	36
Anställd i kommun/landsting	25	20	22	29
Anställd i staten	19	29	24	29
Arbetslös	35	20	28	30
Samtliga	38	29	33	34

Tabell 24: Entreprenörskapsbarometern 2006, Tillväxtverket

Utmaningar och möjligheter

Flest företag startas i storstadskommunerna men flest försörjer sig som företagare utanför städerna. Det finns en sned könsfördelning bland såväl nya som etablerade företag, fler män startar och driver företag. Bland kombinatorerna kan vi dock se att könsfördelningen är mer jämn. Det finns flera aspekter som påverkar varför kvinnor inte väljer att starta företag i lika stor utsträckning som män, som till exempel att kvinnor har högre utbildnings-

nivå, jobbar i offentlig sektor och i branscher där det inte startas lika många företag samt att kvinnor arbetar inom ett färre antal yrken än vad män gör.

- Finns det någon vinst med att fler kvinnor startar företag? Vilken eller vilka i så fall?
- Hur kan vi arbeta för att ta bort eventuella hinder för de kvinnor som vill starta och driva företag?

SAMMANFATTNING

Vår ambition med rapporten *Kvinnors och mäns liv i Skåne* har varit att bidra med nya infallsvinklar på Skånes regionala utvecklingsstrategi, att se utmaningarna för Skåne i ett nytt ljus, och försöka se möjligheter snarare än hinder.

Den här rapporten visar att det finns stora kommunala skillnader inom en rad områden som berör kvinnor och mäns liv i Skåne. Kvinnor och män i västra Skåne är yngre än kvinnor och män i östra Skåne. Kvinnors medelålder är högre än mäns medelålder i alla kommuner, kvinnor i Skåne lever längre än män. Samtidigt är ohälsotalen för kvinnor högre än för män i alla skånska kommuner.

Rapporten visar också att det på de allra flesta områden finns könsskillnader som är konsekvenser av att kvinnor och män gör olika val, det beror på att kvinnor och män har olika förutsättningar att göra val. Det finns könsskillnader som påverkar våra liv inte bara i nuet utan även i framtiden, som exempelvis att kvinnors lägre inkomster under livet påverkar hur stor eller liten pensionen blir.

Kvinnors och mäns möjligheter på arbetsmarknaden ser olika ut. Det beror på att kvinnor och män väljer olika utbildningsinriktningar som senare leder till olika val av yrken. De yrken som kvinnor och män väljer har i sin tur olika möjligheter vad gäller rörlighet på arbetsmarknaden. Kvinnor jobbar inom färre antal yrken än män och måste oftare än män byta bransch för att starta företag. Vi kan också se att de yrken som kvinnor jobbar inom har lägre lön, kvin-

nors medelinkomster är lägre än mäns i alla kommuner. Samtidigt kan vi se att kvinnor tjänar mindre än män oavsett vilken utbildningsinriktning de valt.

Bland företagarna är det en större andel män än kvinnor. Men bland kombinatorerna, det vill säga de som har en anställning i grunden men även inkomst från eget företag, är könsfördelningen mer jämn. Varför är det en jämnare könsfördelning bland kombinatorer än bland företagare? Handlar det om tillgången till trygghetssystem som anställd, att man jobbar i olika branscher eller kanske något helt annat?

Som vi skrev inledningsvis, för att uppfylla målbilden om ett öppet Skåne, om framtidstro, livskvalitet, tillväxt och attraktivitet är jämställdhetsarbetet en av nycklarna.

Winnet Skåne arbetar för en jämställd regional utveckling och tillväxt, bland annat genom att lyfta fram kunskap om kvinnor och män i Skåne som i denna rapport, samt med hjälp av Jämställdhetskartan. Statistik är först och främst ett medel för att synliggöra strukturer och livsvillkor, det ger kunskap som kan leda till att beslut och prioriteringar har bättre förutsättningar att leda till jämställda livsvillkor.

Med ökad kunskap om levnadsvillkoren för kvinnor och män i Skåne ökar förhoppningsvis också insikten och viljan att förändra villkoren till de bättre. Hur kan offentlig, privat och ideell sektor tillsammans arbeta för att minska ohälsan, göra utbildningsvalen mindre könsbundna och jämna ut inkomstskillnader?

REFERENSER

- 1 Rapporten kan laddas ner på www.winnetskane.se under Publikationer.
- 2 Winnet Skåne fungerar utöver rollen som regionalt resurscentra, även som en medlemsorganisation för lokala resurscentra för kvinnor och nätverk i Skåne.
- 3 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 7
- 4 SCB befolkningsstatistik 2014
- 5 SCB/Regionfakta, www.regionfakta.com
- 6 Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne 2030, sidan 10
- 7 Folkhälsorapport Skåne 2013, sidan 46
- 8 Folkhälsorapport Skåne 2013, sidan 53
- 9 Folkhälsorapport Skåne 2013, sidan 12
- 10 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014- 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 18
- 11 Den manliga könsrollen både gynnar och missgynnar män, SCB Nr 2015:84
- 12 Skånes regionala utvecklingsstrategi, Det öppna Skåne 2030, sidan 11
- 13 Statistik över samtliga län bearbetad av Region Skåne avseende betyg årskurs 9, andel (%) behöriga till yrkesprogrammen
- 14 Kvinnor och män i Skåne 2015, Länsstyrelsen
- 15 Arbetsförmedlingen, månadsstatistik mars 2015, <http://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Statistik-prognoser/Manadsstatistik.html>
- 16 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 13
- 17 Statistik bearbetad av Region Skåne
- 18 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 16
- 19 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 16
- 20 Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden 2014 2020 i Skåne-Blekinge, sidan 8
- 21 Territorial Review Skåne, Region Skåne, 2011-03-11
- 22 Se avsnitt 5. Alltför få har ett arbete, även om efterfrågan på arbetskraft är stor
- 23 Företagare och anställda i Skåne – Skillnader mellan män och kvinnor, Region Skåne 2012

Kvinnors och mäns liv i Skåne har sin utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin för Skåne. Rapporten bidrar med ett fördjupat jämställdhetsperspektiv på regionen och visar att det på de allra flesta områden, som till exempel inom utbildning, ekonomi, hälsa och företagande, finns könsskillnader. Det är konsekvenser av att kvinnor och män gör olika val, men också av att kvinnor och män har olika förutsättningar att göra val. Hur ser utmaningarna och möjligheterna ut för Skåne ur ett könsperspektiv? Vilka skillnader och likheter finns mellan skånska kvinnor och män och hur skiljer det sig mellan kommunerna?

www.winnetskane.se

ISBN 978-91-980399-9-3

WINNET
SKÅNE

VI HAR FÅTT STÖD AV
**TILLVÄXT
VERKET**